

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

VUODEN 2022 TALOUSARVION LAADINTAOHJE

Sisällysluettelo

1	Yleistä	2
2	Talousarvion ja -suunnitelman rakenne	3
3	Talousarvion laadintaperusteet ja talouskehykset.....	4
3.1	Rahoitus ja opiskelijavuosimäärät	5
3.2	Henkilöstökulujen budjetointi	6
3.3	Henkilöstön koulutus ja kehittäminen	7
3.4	Kalusto- ja irtaimistohankinnat	7
3.5	Maksullinen palvelutoiminta	7
3.6	Poistot.....	7
4	Investoinnit.....	8
5	Sisäiset palvelut	9
6	Konserniyhtiöt	9
7	Talousarvion laadinta-aikataulu	10

Päivitys- ja hyväksymismerkinnot

Versio	Päivä- määrä	Hyväksytty	
	23.9.2021	Johtoryhmä	

1 Yleistä

Ammatillisen koulutuksen järjestämiseen myönnetään rahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (957/2017) ja asetuksen (682/2017) mukaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammatillisen koulutuksen järjestämiseen rahoitusta valtion talousarvionmäärärahan ja kuntien rahoitusosuuden rajoissa. Rahoitus jaetaan pääosin laskennallisin perustein. Rahoitus myönnetään suoraan koulutuksenjärjestäjälle, joka päättää sen kohdentamisesta koulutuksen järjestämiseen.

Kuntalaki sisältää määräyksiä kuntayhtymien talouden ohjaussäännöksistä. Säännösten mukaan kuntayhtymälle on hyväksyttävä talousarvio ja kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on talousarviosuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion laadintaohjeessa annetaan tulosalueiden käyttötalousmenoille ja investointitasolle euromääräinen raami. Talousarvion käyttötalousosassa esitetään tulosalueen kaikki toimintatulot ja toimintamenot sisältäen myös sisäiset tulot ja menot ja suunnitelmapoistot ja yhteiset kustannukset. Menot katetaan valtionosuus sekä maksullisen palvelutoiminnan ja muun toiminnan tuloilla. Huomioidaan, että jäsenkunnat eivät osallistu Rovaniemen koulutuskuntayhtymän kustannuksiin.

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvioesitys laaditaan vahvistetun talousarvioasetelman ja perussopimuksessa edellytetyn aikataulun mukaisesti. Rovaniemen koulutuskuntayhtymän perussopimuksen 15 §:n mukaan kuntayhtymän tulee varata jäsenkunnille tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan sopeuttamiseksi jäsenkuntien toiminnallisiin tavoitteisiin ja taloudellisiin mahdollisuuksiin sekä kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Merkittävistä kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvistä muutoksista ja hankkeista on pyydettyjä jäsenkuntien lausunnot. Talousarvio ja -suunnitelmaehdotus on toimitettava jäsenkunnille viimeistään lokakuun 31. päivään mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma viimeistään joulukuun 31. päivään mennessä.

Talousarvio laaditaan kuntalain, kirjanpitolain ja KILA:n (KTM:n kirjanpitolautakunta) kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot käsitellään tulosaluekohtaisissa talousarvioissa ja esitetään kuntayhtymän tuloslaskelmassa. Talousarvion ja taloussuunnittelun valmistelussa otetaan huomioon REDUn arvolupaus ja REDU 2030-visio. Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2022 määritellään osana toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

Talousarvion laadinta edellyttää tarkkuutta huomioiden valtionosuusrahoituksen koulutuksen säksi maksullinen palvelutoiminta. Maksullinen palvelutoiminta sisältää asiakastyötoiminnan, hanketoiminnan sekä myynnin yhtiöille.

Sisäinen palvelutoiminta budjetoidaan tilitasolla alojen sisällä saman suuruisina toisella menoina ja vastaavasti toisella tuloina käyttäen sisäisiä tilejä, jotta koko kuntayhtymän tuloslaskelmaosa täsmää. Talousosassa esitetään käyttötalousosan talouden toimintatulot, toimintamenot, sitova toimintakate ja tilikauden tulos.

Talousarvion käyttötalousosa laaditaan kustannuspaikka ja tilitasolla Accuna-järjestelmän budjetointisovellusta käyttäen huomioiden uuden REDU Ammatillisen koulutuksen toimintamallin (1.8.2019) mukainen toimialajako.

Yhtymäkokous päättää talousarvion sitovuustasosta vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Talousarviossa yhtymäkokous vahvistaa tulosalueille sitovat toiminnalliset ja taloudelliset (toimintakate) tavoitteet. Hallitukseen nähden tulosalueita sitoo talousarvion käyttösuunnitelma.

3 Talousarvion laadintaperusteet ja talouskehykset

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvion laadinnan pohjana on vuoden 2021 talousarvion toteumaennuste ja OKM:n alustavat rahoituslaskelmat. Talousarvio 2021 on laadittu 1,5 miljoonaa euroa alijäämäiseksi siten, että Lapin koulutuskeskus REDU-tulosalueen käyttötalous on 1,2 miljoonaa euroa ja Santasport Lapin urheiluopiston 0,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämä katetaan kuntayhtymän edellisten tilikausien ylijäämällä toimintarahastosta.

Vuoden 2020 keväällä alkaneesta korona-pandemiasta toipumiseksi OKM on myöntänyt lisärahoitusta tulomenetysten ja ylimääräisten kustannusten kattamiseksi vuosina 2020-2021 yhteensä 0,7 M€. Kuntaliiton mukaan valtion koronatukitoimet päättyvät vuonna 2021.

Valtiovarainministeriön kevään 2021 talouskatsauksen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2,5% vuonna 2022. Yleinen kustannustason nousu ja vanheneva, pääosin 1970-luvulla rakennettu kiinteistökantaa aiheuttaa merkittävää kustannuspainetta vuokriin tulevina vuosina.

Uusi oppivelvollisuuslaki on tullut voimaan 1.8.2021 ikäluokka kerrallaan ja toisen asteen opinnoista tulee maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Maksuttoman toisen asteen kustannuksiin on julkisen talouden suunnitelmassa varattu vuodelle 2022 yhteensä 65 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt lausuntopyyntöä ammatillisen koulutuksen rahoitusasetuksen. Valmistelussa on opiskelijavuoden määritelmä, jonka perusteella määritellään yhteinen laskentatapa opiskelijavuodelle. Ehdotettuna muutoksena on, että opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi luetaan vuodessa 11 kuukautta eli laskennallisesti vähennettäisiin 1 kk:n lomajakso. Lisäksi rahoitusasetuksen muutoksen valmistelussa on at/eat-tutkintotyypikertoimet, joiden kustannusryhmä ja sen myötä myös kustannuskerroin laskee.

Talousarvio 2022 laadinnan lähtökohdat haastavat niin tulorahoituksen heikkona ennustettavuutena kuten myös uusien veloitteiden myötä tulevana lisäkustannuksina ja yleisen kustannustason nousuna.

Kuntayhtymän talousarvio suunnitellaan siten, että tuotoilla katetaan arvioidut käyttökulut, rahoituskulut ja poistot. Nykyinen investointitaso ylittää vuosipoistojen määrän ja vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Alustavan laskelman mukaan kuntayhtymän talouskehitys vuodelle 2022 muodostuu 1,5 miljoona euro alijäämäiseksi.

3.1 Rahoitus ja opiskelijavuosimäärät

Ammatillisen koulutuksen rahoituslainsäädäntö uudistui 1.1.2018 osana ammatillisen koulutuksen kokonaislainsäädäntöuudistusta. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ohjauksella kannustetaan koulutuksen järjestäjiä tavoitteiden mukaiseen ja tulokselliseen toimintaan. Vuodesta 2020 alkaen rahoitukseen vaikuttaa opiskelijavuosien (perusrahoitus 70%) lisäksi suoritteet (suoritusrahoitus 20%) eli opiskelijoiden suorittamien tutkinnon osien osaamispisteet, suoritamat tutkinnot sekä vaikuttavuus (vaikuttavuusrahoitus 10%) eli opiskelijoiden sijoittuminen työelämään tai jatko-opintoihin sekä opiskelijoiden antama palaute.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Kuntayhtymän rahoitus ammatilliseen koulutukseen määräytyy pääosin tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella. Opiskelijavuodet vahvistetaan koulutuksen järjestäjälle kokonaismääränä koko ammatillisen koulutuksen osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut 16.12.2020 ammatillisen koulutuksen rahoituksen varainhoitovuoden 2021 varsinaisen suoritepäätöksen

(VN/22726/2020), jonka mukaan REDUn tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 3317. Opiskelijavuosimäärä vaikuttaa perusrahoituksen profiilikertoimen määräytymiseen ja välillisesti myös toutuneita tietoja käytetään suoritepäätöksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrittelyssä. OKM on kuullut koulutuksen järjestäjää syksyllä 2020 opiskelijavuositavoitteen muutoksesta. OKM:n päätöksen (VN/20266/2020) perusteena on opiskelijavuositoteuman alitus vuosina 2018 (2949) ja 2019 (3108). Talousarvio 2022 laaditaan vähintään vuoden 2021 tavoitteelliseen opiskelijavuosimäärään perustuen.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ja valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi ammatillisen koulutuksen rahoituksen myöntämiseen liittyviä muutoksia. Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuudet säilytettäisiin varainhoitovuoden 2020 tasossa ja perusrahoituksen harkinnanvaraisina korotuksina myönnettäviä määrällisiä lisämäärärahoja koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin. Lisäksi lakeihin tehtäisiin rahoituksen perusteena käytettävän opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämiseen liittyviä tarkentavia muutoksia. Rahoitusasetuksen jatkovalmistelussa muuttumassa ovat myös kustannuskertoimet sekä at/eat-tutkintotyyppikertoimet. Ammatillisen koulutuksen rahoituslainsäädännön mukaisen tulorahoituksen taso vuodelle 2022 on laskettu vuoden 2021 rahoituskentasosta huomioiden indeksikorotus ja oppivelvollisuuden piirissä olevien opiskelijamäärien kasvu.

Lopulliset järjestäjä- ja ylläpitäjäkohtaiset rahoituspäätökset (varsinainen suoritepäätös) saadaan loppuvuodesta. Ammatillisessa koulutuksessa investointilisiä vähentää tulosalueelle kohdennettava osuutta. Investointilisiä rahastoidaan ja käytetään rakentamisinvestointien rahoitukseen.

3.2 Henkilöstökulujen budjetointi

Henkilöstökulujen laskenta pohjautuu vuoden 2021 henkilöstösuunnitelmaan, johon huomioidaan toiminnan ja virka- ja työehtosopimusten muutokset, lomarahavaikutukset sekä mahdolliset rekrytointitarpeet. Määrällisiksi myönnetty lisärahoitukset ovat mahdollistaneet uusien henkilöiden rekrytoimisen opetuksen ja ohjauksen tueksi, mutta haastavat ennakoivan henkilöstösuunnitelun.

Virka- ja työehtosopimukset 2020-2021 ovat voimassa 1.4.2020–28.2.2022. Vuodelle 2021 palkkakustannukset nousivat keskimäärin 2,05 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Vuoden 2022 virka- ja työehtosopimusten ratkaisuja ei ole vielä käytettävissä, joten henkilöstökuluihin lasketaan 2%:n korotus uuden sopimuskauden alusta lähtien. Lomarahaa lasketaan talousarviossa virka- ja työehtosopimusten mukaisesti 6 %:n mukaan. Työntäjän sosiaalivakuutusmaksuosuudet pohjautuvat Kuntaliiton ennusteeseen ja niitä tarkistetaan tarvittaessa.

Eläkemenoperusteinen eläkevakuutus kohdennetaan euromääräisenä tulosalueille henkilöstökulujen suhteessa. Maksu budjetoida vuodelle 2022 kertomalla vuodelta 2021 perittävä ennakkomaksu luvulla 0,84. Mikäli edellä mainittuihin lukuihin tulee muutoksia, niistä tiedotetaan erikseen.

3.3 Henkilöstön koulutus ja kehittäminen

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) edellyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimista. Lain mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamennettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Henkilöstön koulutuspäiviä (sis. työelämäjaksot) seurataan tunnuslukuna, miten henkilöstön osaamisen kehittäminen on toteutunut osaamis- ja koulutussuunnitelman mukaisesti. Hakemus koulutukseen tehdään HR-työpöydän kautta (HRM/WT). Tietoja analysoidaan kehityskeskusteluissa ja henkilöstötilinpäätöksessä. Lisäksi tietoa hyödynnetään haettaessa koulutuskorvausta. Määrällisten tunnuslukujen lisäksi henkilöstön osaamisen kehittämisestä kysytään palautetta henkilöstökyselyn yhteydessä.

3.4 Kalusto- ja irtaimistohankinnat

Käyttötalousosassa esitetään ”ei aktivoitavan” **alle 10 000 euron** (alv 0 %) kaluston ja irtaimistonhankintaan tarvittavat määrärahat. Arvon ylittävät hankinnat kuuluvat investointiosaan.

3.5 Maksullinen palvelutoiminta

Tulosalueille laaditaan maksullisesta palvelutoiminnasta oma talousarvio. Maksullisen palvelutoiminnan kustannukset tulee kohdentaa aiheuttamisperiaatteella. Opetukseen liittyvän asiakastyötoiminnan kiinteät kustannukset (vakinaisten palkat, huoneistomenot, kalustopoistot) kuuluvat opetustoimen menoiksi.

Hanketoiminnan osalta esitetään kustannukset ja omarahoitusosuudet erikseen. Omarahoitusosuudet rahoitetaan pääsääntöisesti muun maksullisen palvelutoiminnan tuloilla. Maksullisessa palvelutoiminnassa huomioidaan myös kuntayhtymän ja sen tytäryhtiöiden (REDU Edu Oy ja Santasport Finland Oy) välisen liiketoiminnan menot ja tulot.

3.6 Poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen käytetään ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 22.11.2016 antanut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista. Rakennusten ja rakennelmien poistoajaa on muutettu hallituksessa (28.4.2020 § 48) siten, että uusien investointiesityksen yhteydessä kiinteistöpäällikkö tekee esityksen rakennus- ja hankekohdaisesta poistoajasta 10-30 vuodelle perustuen rakennustekniseen ikään ja taloudelliseen pitoaikaan.

Aineettomien hyödykkeiden, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden sekä kalustohankintojen poistajat eivät ole muuttuneet.

Suunnitelmapoistot lasketaan käyttöomaisuuskirjanpidossa olevien tietojen pohjalta. Talouspalveluista toimitetaan tiedot tulosalueille kalusto- ja laitehankinnoista sekä Kiinteistöpalvelulle rakentamisinvestoinneista.

Poistojen määrässä huomioidaan vuoden 2021 hankinnat sekä vuoden 2022 hankintojen poistot, jotka perustuvat investointisuunnitelmaan. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan käyttöomaisuuden hankintakuukaudesta alkaen ts. jos kalustoa ostetaan huhtikuussa, poistot alkavat samasta ajankohdasta.

4 Investoinnit

Rakentamis- ja peruskorjausinvestointiohjelma pohjautuu hyväksytyyn kiinteistöstrategiaan. Lisäksi tulosalueet voivat esittää kiinteistöpalveluille kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitotarpeet koko talousarvio- ja suunnittelukausille. Korjaussuunnitelman mukaiset hankkeet esitetään kokonaiskustannustasolla ja muut rakentamishjelman mukaiset hankkeet hankekohtaisesti. Kiinteistöpäällikön johdolla laaditaan kuntayhtymätasoinen kiinteistöjen korjaussuunnitelma suunnittelu-kaudelle 2022–2024. Korjaussuunnitelman kokonaiskustannukset yhtymäkokous vahvistaa talousarvion investointiosan käsittelyn yhteydessä.

Rakennusten ja korjaussuunnitelman mukaisten investointien poistot sisältyvät Kiinteistöpalvelun perimään sisäiseen pääomavuokraan. Kuntayhtymän investointeihin jäsenkunnat eivät osallistu budjettikautena.

Tulosalueilla tulee koota toimialoilta kone- ja laitehankintojen investointiesitykset kolmelle vuodelle. Investointisuunnitelmaa laadittaessa tulee selvittää, kuinka paljon tulosalueella on varaa rahoittaa poistoja vuosittain.

Kuntayhtymän investointiosaan esitetään käyttöomaisuushankinnat, **joiden käyttöikä on yli kolme vuotta ja hankintahinta ylittää 10 000 euroa** (alv 0 %). Em. kalusto- ja laitehankinnat tulosalueet budjetoivat enintään kaluston vuosipoistojen verran.

Kuntayhtymän investoinnit rahoitetaan perussopimuksen 18-19 §:n mukaan valtionosuutena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta. Kuntayhtymässä eriytetään investointien rahoitukseen 200 €/opiskelijavuosi x 3317 OV yhteensä 663 400 euroa.

Hankerahoituksella hankitut kalustot käsitellään tuen myöntäjän päätöksen mukaisesti joko kertapoistona tai vuosipoistoina. Jos tukipäätöksessä on myönnetty laite/kalustohankintoihin 100 %:n määräraha, niin investoinneista ei jää poistopohjaa. Hankerahoituksella hankittu omaisuus vietään kuitenkin käyttöomaisuusluetteloihin ”hankemerkillä”. Jos tuenmyöntäjä hyväksyy kalustosta vain vuotuisen poiston, kaluston arvo aktivoidaan ja rahoitetaan yksikön tuloilla. Poisto kirjataan hankkeen kustannuksiksi sen toiminta-aikana.

5 Sisäiset palvelut

Kuntayhtymän sisäisiin palveluihin kuuluvat koulutuksen järjestäjän tehtävät, talous- ja henkilöstöpalvelut, IT-palvelut, kiinteistöpalvelut ja ravintolapalvelut.

Koulutuksen järjestäjän sekä talous- ja henkilöstöpalvelujen nettomenot jaetaan tulosalueille yhteisten jakoperusteiden mukaan.

IT-palveluiden menot budjetoidaan tulosalueille sisäisenä menona ja vastaavasti IT-palveluissa sisäisenä tulona. IT-palvelun menot jyvitetään tulosalueille päätelaitteiden lukumäärän suhteessa.

Kiinteistöpalveluiden sisäiset ylläpito- ja pääomavuokrat lasketaan kiinteistöittäin ja jaetaan kiinteistössä toimivien toimialueiden kesken. Sisäiset ylläpito- ja pääomavuokrat muodostuvat kiinteistöjen todellisista käyttökuluista. Käyttötalouden sisäisten vuokrien ilmoituksessa tulosalueille kiinteistöpalvelut ilmoittavat vuokriin sisältyvien henkilöstökulujen, palveluiden ostojen, aineiden ja tarvikkeiden sekä muiden menojen osuudet kiinteistöittäin. Pääomavuokran perustana on kiinteistöjen tekninen arvo.

6 Konserniyhtiöt

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä -konsernin talousarvioin valmistelun yhteydessä, kuntayhtymän johtaja neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa niille tuleville vuosille asetettavista taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista sekä niihin liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä investointisuunnitelman merkittävistä investoinneista.

Tytäryhteisön on laadittava ja niiden hallituksen on toimitettava kuntayhtymän johtajalle ja talouspäällikölle kuntayhtymän johtajan kanssa neuvoteltujen alustavien tavoitteiden pohjalta laadittu talousarvio ja taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelman sekä olennaiset riskit ja epävarmuustekijät yhtymähallituksen antaman aikataulun mukaisesti. Taloussuunnitelman on oltava vähintään kolmivuotinen (talousarvio ja 2 taloussuunnitelmavuotta) ja siitä on käytävä ilmi tytäryhteisölle asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Investointisuunnitelma tehdään kolmelle vuodelle.

7 Talousarvion laadinta-aikataulu

Talousarvion laadinnassa noudatetaan seuraavaa aikataulua:

- 28.10.2021 Kuntayhtymän alustava talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 yhtymähallituksessa käsiteltävänä, jonka jälkeen toimitetaan jäsenkunnille lausunolle.
- 1.11.2021 Konserniyhtiöiden talousarvioesitykset on laadittu ja toimitettu talouspalveluihin
- 25.11.2021 Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 yhtymähallituksessa hyväksyttävänä
- 14.12.2021 Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024 yhtymäkokouksessa hyväksyttävänä
- 16.12.2021 Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet yhtymähallituksessa